

5. JARDUTEKO TESTUINGURUAK

1. TESTUINGURUA

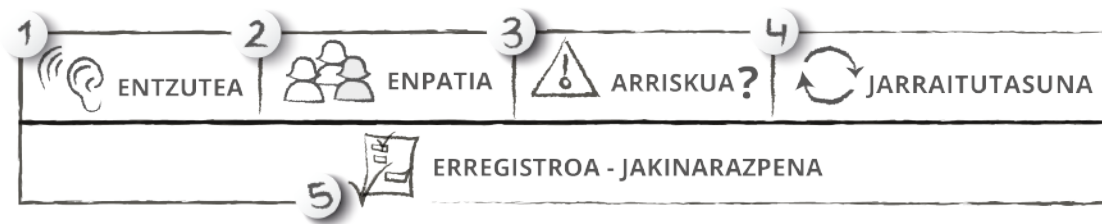
LEHEN MAILAKO ARRETAKO KONSULTATEGIKO EDO ETENGABEKO ARRETAKO GUNEKO (EAG) JARDUNA

Medikuntzako edo erizaintzako profesional batek genero indarkeriako egoera bat hautematen badu lehen mailako arretako kontsultategian, eskema orokorrean dagokion **HASIERAKO OINARRIZKO JARDUN**erako adierazitako jarraibideak beteko ditu.

Jardun hori zenbait baldintzatzailearen arabera izango da:

- Kontsultategian denbora mugatzea faktore garrantzitsua da lehen mailako arretaren testuinguruan; bai kontsulta indarkeriarekin lotutako arazo baten ondorio bada, bai indarkeria laguntza-prozesuaren beste sintoma batzuen testuinguruan hautematen bada. Denboraren baldintzatzaileak behartu egiten du oinarrizko eta hasierako irizpide batzuen arabera esku hartzea, jardunari kontsulta programatu batean berriro heltzeko.
- Arreta, pazientearentzat erreferentziakoa den edo ez den profesionalak egindakoa. Bigarren egoera hori sor daiteke premiazko arreta izateagatik edo dagokion profesionala ez egoteagatik. Jarraitutasun- eta konfiantza-harremanak oso lotura bereziak ezartzen ditu pazientearen eta profesionalaren artean. Arreta erreferentziako profesionalak egiten badu, inguruabarrak aproposak dira horrelako arazoak behar duen jarraitutasuna ezartzeko. Hala ez bada, hasierako oinarrizko jardunari jarraitzea da egokiena, haren erreferentziako profesionalarekin ondoren jarraitzeko.
- Sarritan, emakumearen lehen mailako arretako profesional berberak/berberek ezagutzen du/dute eta arreta ematen dio/diote tratu txarren emaileari. Tratu txarren emailearekiko jardunak zuhurra izan behar du. Betiere gorde behar da konfidentzialtasuna, eta zaindu behar da emakumea arriskuan ez jartzea. Pentsatu beharra dago esku hartzea zuhurra den; eta, hala balitz, une eta inguruabar egokiak bilatu behar dira esku hartzeko.
- Erasotzaileak berak laguntza eskatzen badu, aurreko kapituluan adierazitako irizpideen arabera bideratuko da jarduna. Lagundu behar zaio bere jokabideak ezegokiak direla onartzen, eta jokabide horien onartezintasuna adierazi behar zaio, horiek genero-indarkeriatzat etiketatuta. Inoiz ez da saiatu behar bitartekotzan jarduten edo bikote-terapia proposatzen. Aldiz, bilatu behar da tratu txarren emaileentzako programen laguntza-bitarteko espezifikoetara deribatzea.

Hasierako oinarrizko jardunak irizpide orokorrean jarraituko die.

- Emakumeari **ENTZUTEA**.
- Profesionalaren **HARRERA ETA ENPATIA**.
- **ARRISKUAK BALORATZEA**.
- **JARRAITUTASUNA ETA DERIBAZIOA**. Hasierako arreta emakumearentzat erreferentziakoa den profesionalak (medikuntzakoak edo erizaintzakoak) egiten badu, jarraitutasun ziurtatu egingo da laguntzeko esku-hartzerako hitzordu programatuaren bidez. Gainera, jardun-plana ezarriko da, baldin eta emakumeak onartzen badu. Horrela ez bada, profesionalak bere esku-hartzea ezarriko du eta etorkizuneko kontsultetan jardun ahal izango du — nahiz eta kontsulta horiek beste arrazoi batzuegatik izan—, eta laguntza- eta ekintza-plan bat eskaini ere.

Arreta Lehen Mailako Arretako beste profesional batek egiten badu, ziurtatuko du, beti, laguntzaren jarraitutasuna, eta haren erreferentziako profesionali jakinaraziko die. Komunikabidea errazagoa izango da, batez ere, komunikazio hori arreta-zentroan bertan egiten bada. Gainera, ahalik eta zuzenen eta azkarren egin ahal izango da, emakumearen onarpena badago betiere.

- **ERREGISTROA**. Ikus 1. eranskina.
- **JAKINARAZPEN JUDIZIALA**.

NOIZ EGIN BEHAR DA GENERO INDARKERIAKO LESIOEN PARTE BAT?

- Emakumeak eskatzen edo onartzen duenean, beti.
- Emakumeak indarkeria-episodio larria jasateko arrisku handia eta denboran hurbila dagoela baloratzen denean, haren baimenik gabe ere.
- Arrisku handirik baloratzen ez bada, parte bidaliko da emakumea sinetsita dagoenean hori egitearen erabilgarritasunaren eta egokitasunaren inguruan. Hau da, errekuperazio pertsonaleko prozesuan dagoenean, bere etorkizunaren inguruan alderdi zehatzei buruz erabakiak hartzen dituztenean, eta bere bizi-egoera aldatzen hasteko prestatutako estrategia bat duenean.

Lehen Mailako Arretan, egoera aproposak izaten dira **LAGUNTZAKO ETA JARRAIPENEN JARDUN**ari ekiteko, garatutako irizpide orokorrean jarraituz.

- **EBALUAZIOA.** Hasierako ebaluzioa emakumearen erreferentziazko profesionalak berak egin badu, beharrezkoa izango da, soilik, aurreko esku-hartzeari heltzea eta denbora horretan egon ahal izan diren aldaketak ikertzea. Entzuteari eta enpatuari berriro heltzea eta arriskuak berriro ebaluatzea beharrezko esku-hartzeak izango dira.

- **PLANA.**

- **BARNE KOORDINAZIOA.** Lehen Mailako Arretan baliabide errazak eduki ohi dira seme-alabak daudela jakin ahal izateko, baita pediatriako edo familia-medikuntzako erreferentziazko profesionalengana jotzeko ere. Profesional horiengana ahalik eta zuzenen eta azkarren joko da.

Era berean, emakumeari osasuneko beste profesional batzuek arreta ematen badiote, baldin eta emakume hori indarkeria-egoeran egon badaiteke (osasun mentala, adibidez), gomendagarria da, halaber, arazoaren hedapen hori ezartzea koordinazio-lanari eta baterako ekintzei ekiteko.

- **KANPO KOORDINAZIOA.**

- **ERREGISTROA.**

- **JAKINARAZPEN JUDIZIALA.**